

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Sebastiani Henrici Penzingeri, Consistorialis
Passaviensis, Decani, & Parochi in Trauttmanstorff ad
Laitam Bonus Ordo Triplicis Formatae Concionis Moralis In
Omnia Festa Sanctorum In Amplissima ...**

Penzinger, Sebastian Heinrich

Solisbaci, 1698

Concio Prima. Textus Evang. Vidimus, & venimus adorare. Matthæi cap.2.
Thema: In pietate fervendum, & festinandum est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51763](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51763)

IN FESTO TRIUM REGUM.

CONCIO PRIMA.

Vidimus, & venimus adorare.

Textus.

In pietate, devotione, & cultu divino, ac spiri-
tuali exercitio, fervendū & festinandum est.

Thema.

Sponsa in Canticis manus dilecti sui tornatiles esse præ-
dicat: *Manus ejus tornatiles.* Can. cap. 5. Cur tornati-
les? Richardus à S. Laurentio lib. 5. de laudibus Virg.
observat, quod ars tornandi, seu tornatilis velocior,
& promptior sit aliis artibus, Symbolum sit: *Fervet in*

Exordium.

opere. Manus, pars corporis humani, opus, & operationem deli-
gnant; Anima hominis Dei Sponsa charissima est; in anima, ma-
nus tornatiles, in operibus pietatis, ferventes, promptas actio-
nes Deus exposcit, atque desiderat, laudat, & deprædicat. Teste

Scriptura

Scriptura: Fili mi, in operibus esto velox. Eccles. cap. 32. & cap. 7.
Fili, ex tota anima tua time Deum: & Christus Lucæ. 10. *Dili-
ges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima
tua, & ex omnibus viribus tuis.* S. Paulus quoque hortatur: 1. ad

Textus.

Corinth. cap. 9. *Currite, ut comprehendatis.* Audiantur & Patres:
Spiritualia negotia fervidum animum requirunt. inquit Julius Cla-
rus in Matth. *Non satis est recte facere, nisi etiam maturare quid ru-
facitis,* scribit S. Ambrosius lib. de Cain, cap. 5. De S. Apostolis &

Patres.

Julius Cla-

S. Ambro-

S. Gregorium

S. Leo

Papa.

Martyribus scribit S. Gregorius Nazian. Orat. 34. *Ad pietatem
acriores, & animosiores exstiterunt.* S. Leo Papa ait: serm. de je-
junio octavi mensis; *Quantum libet quisque justificatus sit, habet
tamen, dum in hac vita est, quod probatior esse possit, atque perfe-
ctior.* Oportet, inquit Theophilaetus in cap. 17. Matth. *Semper pro-*

ficere,

ficere, ab uno gradu virtutis, ad alium transire. Qui Christum sequuntur, eos nunquam fas est descendere, sed ascendere. Prædicat S. Chrystomus hom. in Matth. S. Spiritus gratiâ invocati Conceptus pandam,

CONCEPTUS I.

Confirmatio. Liber Genesis cap. 2. narrat; Deum creâsse hominem hoc modo *Inspiravit in eum spiraculum vitæ, &c. tulit ergo Deus hominem & posuit eum in Paradisum voluptatis, ut operaretur.* Duo hic admiranda sunt: Primum, cur Deus vitam homini talem dederit, quæ in mero spiritu, & respiratione consistat? Secundum: cum mente doctissimorum virorum Paradisus primo instanti creationis in summâ perfectione excultus floruerit, nulloque cultu indigerit, quid Adam in Paradiso operari debeat, cum Deus eum in Paradisum posuerit, *ut operaretur?* Ad utramque quæstionem respondeo, Spiraculum, experienciâ teste, est fervoris indicium, hinc quæ quis in opere aliquo est ferventior, zelosior, intensior, eò magis vehementius, copiosius respirat; vitam ergo Deus dedit homini consistentem in mero spiraculo, & respiratione; spiret, ferveat, in mero intense in operibus pietatis & devotionis; ita subscribit Phil. Hebræus: in Genesim: *Inspiravit in faciem ejus spiraculum vitæ quia quoties spiritum trahimus, toties debemus Deo gratias agere.* Opus, quod præstet, & exequatur Adam in Paradiso, est Pietatis zelus, fervor devotionis, sic annuente Ruperto Abbate lib. 1. Genes. cap. 27. *ut operaretur: ut inquam creatori suo in laudem suam animam gereret.* Subtili Conceptu materiam hanc dedit aureus Nissenus.

CONCEPTUS II.

Iterum ex Libro Genesis patet, Deum fecisse lucidam Diem vespere, & mane: *factumque est vespere & mane Dies unus.* Genes. cap. 1. Notate verba: *vespere & mane.* Quæro ego quid est vespere nisi finis Diei, quid est mane? nisi initium Diei? jam, rerum seriem inchoando, à principio, initio, & fine, non à fine inchoando, à initio

initium, principium, vel originem deducimus; in ferie lucidi diei, Deo finis est pro exordio, quod postremum est, primo loco ponitur, non dicit Scriptura: factus est mane & vespere dies unus, sed, *factus est vespere & mane dies unus*. Quid mysterii hinc latet? quid Sanctus Spiritus hoc loquendi modo nos vult instruere? vult nos edocere fervorem, zelum, in operibus pietatis, ac devotionis cultusque divini, nempe: finis alicujus operis pietatis, devotionis, puta precum, sit pro exordio; devotio, pietas vespertina, jam matutinam anhelet, hodiernus Deo præstitus cultus, crastinum medietur, & suspiret, opus aliquod bonum finitum, jam cogitet novum, aliud, ac recens, ita habet doctissimus Nissenus Sabbato post s. Dominicam quadrag. §. I.

CONCEPTUS III.

Ardua intellectu sunt verba Spiritus Sancti in Ecclesiaste cap. I. I. *Da partem septem, nec non & octo*: Quid quaeso his verbis S. Spiritus nos vult edocere? Isidorus Clarius respondet, per hæc Verba nos S. Spiritum edocere fervorem pietatis, devotionis, & cultus divini; *da partem septem* sensus est: per septem dies in septimana, in hebdomada ferveat Christianus in operibus piis, in orando, meditando, legendo, &c. finitis his septem diebus in hebdomade, *da nec non, & octo*, id est: octavo die incipiente, ita actus devotionis & pietatis reiteret, repetat, ac si septem elapsis diebus, perque totam hebdomadem nihil fecisset: octavo quasi primum inciperet, devotionis opera inchoaret. Huc quadrant verba Scripturæ, *qui justus est, justificetur adhuc*.

CONCEPTUS IV.

Exodi cap. 28. præscribit Deus vestimenta, quibus Aaron sacerdos, ejusque filii, & posteri induantur: *Indues Aaron vestimentis suis, id est, linea, & tunica, & superhumerali, & rationali, quod constringes baltheo, & pones Thiarum in capite ejus*: Bene advertite: præscribit Deus vestes, & ornamentum, quo Aaronis caput, & corpus tegatur, præter calceos, vel pedum operimentum; cal-

R

ceorum

ceorum nulla fit mentio, an igitur Aaron nudipes incedat? cur nudipes incedat? priusquam dem responsum, quid cum Moyse ad montem Horeb contigerit narrabo. Viderat Moyse à longè super montem, consitum rubum, undequaque ardere, ab igne autem rubum non minui, aut consumi. Vadit ergo Moyse, montem propius accedit, ecce vicinior monti, è flamma ignis, ac rubi, inaudit vocem: *Solve calceamenta de pedibus tuis*: Calceos induere, pedes ab offendiculo munire corrigiis, peregrinantes & itinerantes assolent maximè dum montes scandunt, Moyse montem conscensurus jubetur pedes denudare, calceos exuere, quid mysterii hinc latet? quale documentum inde capimus? nunc ad utrumque respondeo: Sacerdos est legatus Dei. Ita Paulus 2. ad Corinth. cap. 5. *Legatione fungimur, tanquam DEO exhortante per nos*. Sacerdos est dispensator mysteriorum Dei. iterum Paulus 1. ad Corinth. cap. 4. *Sic nos existimet homo ut ministros Christi, & dispensatores mysteriorum Dei*. Sacerdoti Aaron calcei non præscribuntur, sed omittuntur. Moyse Legatus DEI calceos solvere, pedes nudare jubetur, quo magis in officio, & cultu divino, ferventes & veloces, celeres, expediti sint, & maneant. De Aaron Sacerdote ita concludit Nissenus lib. de vita Moyse: *Sacerdoti nullum calceamentum imponitur, ne tardior ad currendum sit*. Pro Moyse perorat Philo Hebræus lib. de Cain. *Incunctanter, & cum omni festinatione, quod bonum est, agat*. Discimus ergo Deum velle, ut bona opera summo fervore, zelo, pietate, ac devotione indefessè peragantur, perficiantur, uti concludit S. Ambrosius lib. de Cain, cap. 5. *Non satis est rectè facere, nisi etiam maturare quod facitis*. Ex hinc discio secretum latens in Imperio Eliæ ad Giezi, in veteri lege, CHRISTI ad discipulos suos in novo Testamento.

CONCEPTUS V.

Elias dum ablegasset servum suum Giezi ad resuscitandum filium viduæ, hoc ei demandat: *Vade, et si salutarerit te quæpiam, non respondeas illi*. 4. Regum cap. 4. CHRISTUS DOMINUS discipulos mittens in mundum universum prædicare Evangelium, eis imperat: Luca cap. 10. *Neminem per viam salutaveris*.

veritis. Salutare, & refalutare, an non actus sunt honestatis, Christianæ Charitatis? & hi actus inhihentur Discipulis, cur hoc? experientia teste, salutando, refalutando, facile quis in negotio, quod præ manibus habet, turbatur, impeditur, retardatur; In commissis habet servus Giezi, mandatum Eliæ exequi, Apostoli in commissis habent, cultum divini numinis prædicare; opera pietatis exercere; omnem ergo aliam actionem, licet in se honestissimam, ut est salutare, & refalutare, prohibet Elias, inhihet Christus, ad edocendum nos, quanto fervore, zelo, studio, diligentia, opera pietatis, & cultus divini exequenda, adimplenda, perficienda sint, ut nullo alio negotio interposito, sed postposito omni proprio commodo, unice in operibus pietatis, devotionis, religionis, divinis intenti simus, opus bonum, pium, sanctum, Deo dicatum imperturbatè, interruptè, perficiamus. Audiatur S. Ambrosius lib. in Lucam: *Pulchra est salutatio, sed ea pulchrior est preceptorum maturatio, executio divinatorum.*

CONCEPTUS VI.

Exodi c. 12. præscribit Deus populo esum Agni Paschalis: *Sic autem comedetis illum: Renes vestros accingetis, & calceamenta habebitis in pedibus, tenentes baculos in manibus.* Alias ad edendum moris est sedere, & quiescere, ad esum Agni Paschalis non sedere, non quiescere indulget Deus, sed normam proficiscientium præscribit, quid hæc præscriptione edocemur? fors docet nos Spiritus Sanctus, in operibus pietatis, devotionis, cultus divini, non esse confidendum, quiescendum; fervori, nullam metam, vel finem imponendum, sed ad ulteriora, ampliora, accinctos, ferventes, zelosos, de uno bono opere, ad aliud, de una devotione, ad aliam Christiano progrediendum esse; ita intendit Philo Hebræus de migratione Abrahæ: *Ait textus, renes vestros succingetis, &c. immolate Pascha cum festinatione, quod interpretatur, transitus, quia cum summa alacritate transmigrare debemus ad gratiarum actionem.*

Discamus ergo à S. Tribus Regibus orientis ad Domini præsepe *Epilogus.* fervorem & devotionem, ad quam nos hortatur S. Paulus ad Rom. cap. 13. *Sollicitudine non pigri, Spiritu ferventes, Domino servientes.* Amen.

R 2

IN